

FIȘĂ DE PROIECT

„TIMIȘOARA CAPITALĂ EUROPEANĂ A CULTURII: MEMORIALUL REVOLUȚIEI-DECEMBRIE 1989”

PROGRAM: Planul Național de Redresare și Reziliență 2020-2026

COMPONENTA C11.TURISM ȘI CULTURĂ – Investiția I2. MODERNIZAREA/CREAREA DE MUZEE ȘI MEMORIALE, apelul de proiecte PNRR/2022/C11/MIPE/I2./Modernizarea/crearea de muzee și memoriale

SOLICITANT: U.A.T. Municipiul Timișoara

PROIECT DEPUȘ: 15.07.2022

CONTRACT DE FINANȚARE: în calitate de Beneficiar, a semnat în data de 17.10.2022, Contractul de finanțare nr. 8 pentru proiectul **„TIMIȘOARA CAPITALĂ EUROPEANĂ A CULTURII: MEMORIALUL REVOLUȚIEI-DECEMBRIE 1989”**, cod proiect nr. 8, în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență, *PILONUL IV. COEZIUNEA SOCIALĂ ȘI TERITORIALĂ* COMPONENTA C11.TURISM ȘI CULTURĂ – Investiția I2. MODERNIZAREA/CREAREA DE MUZEE ȘI MEMORIALE, apelul de proiecte PNRR/2022/C11/MIPE/I2./Modernizarea/crearea de muzee și memoriale. Contractul a fost prelungit prin Actul adițional nr. 1/11.10.2024 până la data de 30.06.2026 și, ulterior, în baza art. 5 alin. (2) din Instrucțiunea MIPE nr. 19/17.04.2026, până la 31.08.2026

VALOAREA TOTALĂ A PROIECTULUI: este de 22.353.298,72 lei TVA inclusă, din care valoarea asistenței financiare nerambursabile din PNRR este de 18.799.791,00 lei TVA inclusă, iar valoarea cheltuielilor neeligibile suportată din bugetul local este de 11.900,00 lei (TVA inclus).

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

Obiective generale

- Comemorarea durabilă a evenimentelor din Decembrie 1989;
- Interpretarea în context contemporan și prin experiența directă a evenimentelor din 1989;
- Construirea unui context urban care să dea prilejul de a reflecta și păstra această experiență din 1989 a Timișoarei.

Obiective specifice

- Crearea unui traseu coerent vizual, mediatic, tematic și conceptual care leagă punctele marcante ale Revoluției din Decembrie 1989 în Timișoara;
- Realizarea unor puncte marcante în spațiul public prin materialitate și tehnologie care să reflecte memoria Revoluției din Decembrie 1989 din Timișoara;

- Îmbunătățirea calității punctuale a spațiului public (Piața Maria/Reședința Pastorului Lázsló Tokés, Consiliul Județean/fost sediu PCR);
- Integrarea unei infrastructuri de tip *Internet of Things* și media (*Augmented Reality*, *Virtual Reality*, *New Media Art*) care să permită o experiență senzorială și emoțională a locului.

DATA ÎNCEPERII ȘI FINALIZĂRII PROIECTULUI: 17.10.2022 – 31.08.2026.

SCURTĂ DESCRIERE A PROIECTULUI:

Marcarea integrată a evenimentelor din 1989 în spațiul public timișorean este o nevoie esențială.

Conceptul memorial și de intervenție în spațiul public pentru Traseul Revoluției din Decembrie 1989 la Timișoara, stă la baza amenajării și intervenției asupra zonei de implementare într-un mod cât mai autentic punând în valoare caracterul istoric și cultural al zonelor marcante ale Revoluției.

Proiectul propune intervenții în punctele identificate ca având o importanță istorică, din perspectiva Revoluției. Acestea conțin elemente comune la nivelul tuturor locațiilor astfel încât rezultă, la nivel perceptiv, un traseu al Revoluției, traseu care având un concept modular, pornește de la 9 zone de intervenție - Piața Sfânta Maria (2 puncte), Podul Traian, Piața Operei (2 puncte), Piața Libertății, Piața Sfântul Gheorghe, CJT Prefectura (2 puncte), Băile Neptun, Cimitirul Eroilor, Calea Martirilor – și face posibilă extinderea viitoare a proiectului în următoarele locații de comemorare.

Astfel, experiența comemorativă și participativă directă în spațiul public va aduce evenimentele din decembrie 1989 în prezent, utilizând o varietate de mijloace și punându-le în contextul de astăzi.

Fiecare dintre intervenții se compune din trei elemente principale:

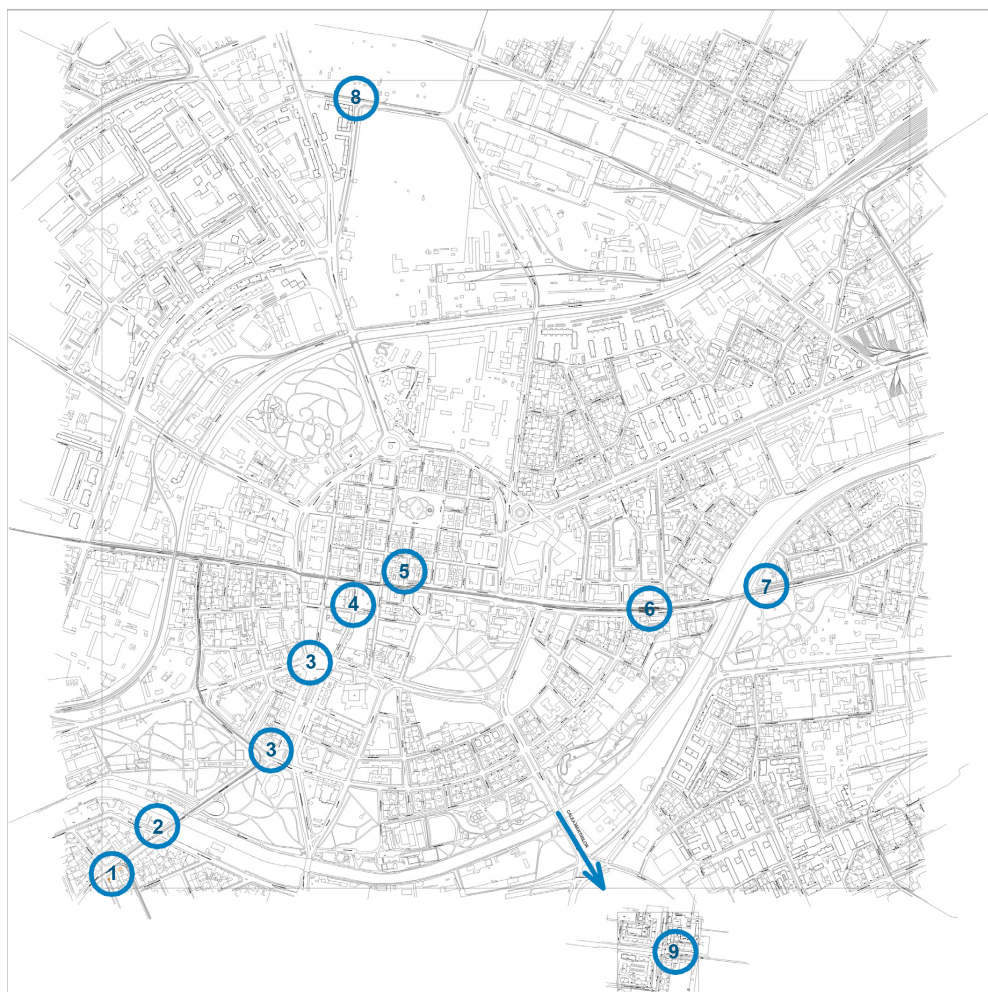
- Unul sau mai multe dreptunghiuri acoperite cu lastre din granit turcoaz, înconjurate de o bandă metalică (bronz. Pe aceasta va fi inscripționat un text despre momentul particular legat de acel loc în zilele Revoluției din decembrie.

– „Mărturia”. O placă din același metal va conține un scurt citat dintr-o mărturie a unui participant direct la evenimente.

– Acolo unde spațiul o permite, va fi așezat un element esențializat de mobilier urban, o bancă ce permite marcarea mai bună dar și folosirea spontană și variată a spațiului (odihnă, socializare etc.).

Intervențiile spațiale propuse reprezintă în același timp obiecte și locuri. Au valoare de reper și de memorie – sunt așezate în poziții-cheie, cu vizibilitate maximă, sunt puternice și recognoscibile – însă sunt și discrete, fiind așezate în cel mai puțin intruziv mod posibil. Sunt complet accesibile și incluzive, permițând utilizări și apropieri dintre cele mai diverse. Nu presupun schimbări de infrastructură, nu agresează clădirile sau alte elemente de patrimoniu sau vegetația existentă, sunt respectuoase cu monumentele existente statui sau plăci memoriale.

FOTOGRAFII/ IMAGINI:

1. ZONA PIATA MARIA
2. PODUL TRAIAN
3. PIATA VICTORIEI 1
3. PIATA VICTORIEI 2
4. PIATA LIBERTATII
5. PIATA SF.GHEORGHE
6. ZONA CJT
7. ZONA BAILE NEPTUN
8. ZONA CIMITIRUL EROILOR
9. CALEA MARTIRILOR

4. PIAȚA LIBERTĂȚII

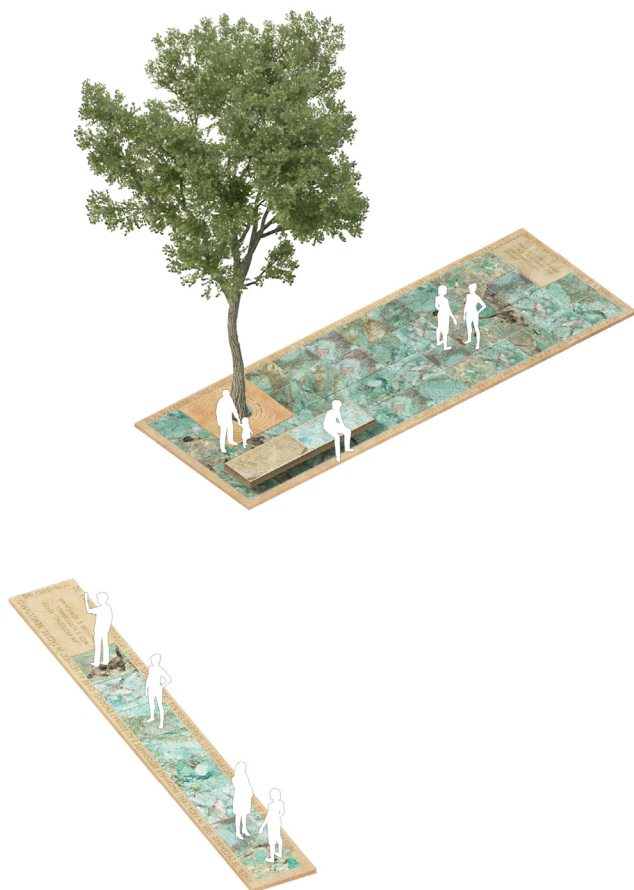
Text placă

ÎN 1989 AM MURIT ȘI AM RENĂSCUT.

Text bandă

Piața Libertății a fost printre primele locuri din Timișoara în care Armata, Miliția și Securitatea au deschis focul asupra mulțimii. În data de 17 decembrie 1989, au fost ucise trei persoane și peste douăzeci au fost rănite.

1. ZONA PIAȚA MARIA (2 locații)

Casa parohială

Text placă

... AM PROTESTAT... REFORMAȚI ȘI NEREFORMAȚI, MAGHIARI ȘI NEMAGHIARI.

Text bandă

Vineri, 15 decembrie 1989, în fața casei parohiale de pe strada Timotei Cipariu s-au adunat enoriași care au vegheat în tăcere, nemulțumiți de ordinul de evacuare a pastorului reformat. Treptat, din solidaritate, li s-au alăturat timișoreni de alte confesiuni.

Piața Maria

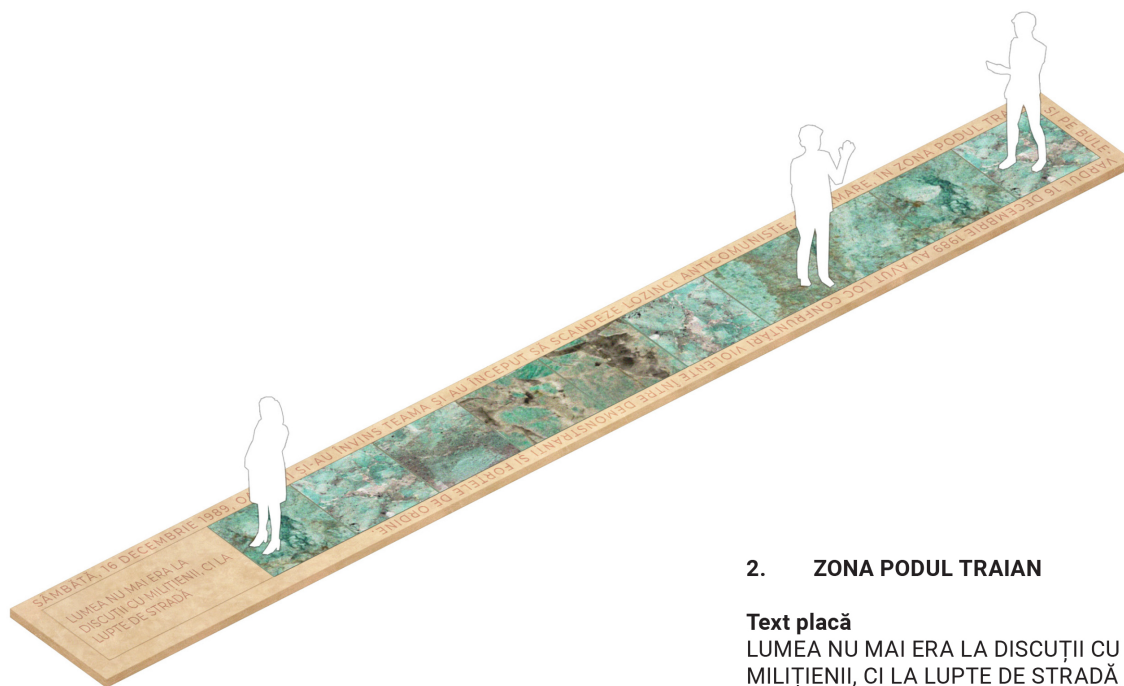
Text placă

DUPĂ CE ȘI-A SPUS NUMELE A ÎNCEPUT SĂ STRIGE „JOS COMUNISMULI!”, „JOS CEAUȘESCU!”

Text bandă

În 16 decembrie 1989, protestatarii au revenit în zona Pieței Maria într-un număr mare, de acum mobilizându-se împotriva Dictatorului și a regimului comunist. Aici s-a strigat pentru prima oară „Jos Ceaușescu!” și „Libertate!”.

2. ZONA PODUL TRAIAN

Text placă

LUMEA NU MAI ERA LA DISCUȚII CU MILIȚIENII, CI LA LUPTE DE STRADĂ

Text bandă

Sâmbătă, 16 decembrie 1989, oamenii și-au învins teama și au început să scandeze lozinci anticomuniste. Ca urmare, în zona Podul Traian și pe Bulevardul 16 Decembrie 1989 au avut loc confruntări violente între demonstranți și forțele de ordine.

Date de contact:

primariatm@primariatm.ro, www.primariatm.ro

„PNRR. Finanțat de Uniunea Europeană – Următoarea Generație UE”

<https://mfe.gov.ro/pnrr/>

<https://www.facebook.com/PNRROficial/>